

Előfizetési árak:

Égész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitzi Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek. Uricza 276. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A valódi helyzet.

Budapest, november 4.

Jól informált körökből vesszük a következő sorokat:

„Az a lap tudósított, a ki a napokban a „Magyar Hirlap“ot értesítette a befolyásos bécsi körökben uralkodó hangulatról, a magyarországi legújabb eseményekről, alkalmasint jó forrá sokból merített, habár — akarva vagy nem — sokat eltorzított és sokat helytelen világitásban mutatott.

A mi mindennek előtt a koronát illeti, nem fogjuk azt az izlésteleniséget elkövetni, a melynek az a tisztelt ur átengedte magát, bizonyára csak felhevült kedélyének hazafias tulpezgésében. Szent István koronája mostani viselőjének nincs szüksége magatartásának értelmezésére, még jóakaratura sem. A földön még nem volt uralkodó, a ki alkotmányos kötelességeit oly komolyan vette s minden körülmények közt szentül teljesítette volna, mint épen ő; ezért teljesen ki van zárva, hogy személyes érzellem, kedv, szeszély vagy lehangoltság befolyást gyakorolna tárgyilagos elhatározásaira.

Különösen és konkrét a magyar kormányviszonyokra alkalmazva, ez azt akarja mondani, hogy a korona soha sem vett s nem is akar venni alkalmat, bizalmát elvonni egy kabinettől, a meddig a parlamentáris többség a mellett van, vagy maga ki nem

jelent, hogy egy, vagy más nyomonos okból, legyen ez ok akár magában a kabinetben, akár azon kívül, elvesztette a bizalmát a további erős támogatás iránt a többség részéről. A mennyire idevaló mérvadó körökben értesülve vannak és itt rendesen jól vannak értesülve, Szapáry grófnak eddig még nem volt alkalma ő Felső-gének ezen irányok valamelyikében előterjesztést tenni, valamint a koronának sem volt a legesekélyebb oka, ez államférfihoz való nagy bizalmát tőle csak részben is megvonni, vagy bizalmában a legkevésbé is megingatni. Már bebizonyított, még pedig a teljes igazságnak megfelelőleg hogy a koszoru ügyében magasrangú katonák is az udvarhoz tartozók a legmagasabb állásokban, osztottak a miniszterelnöknek a tulajdon lovagias érzésükön alapuló feltevésében.

Az ugynevezett egyházpolitikai kérdések mint sötét felhők mindenestre léteznek Magyarország láthatárán; de a kérdések a legesekélyebb árnyékot sem vetik a korona és kabinet közti viszonyra s amennyire itt tudva van, a véleménykülönbségek a magyar kabinetben nem vonatkoznak az ügy érdemére, hanem csak a taktikára, amely szerint a római kuria notorius barátságtalanságával és a magyar alsó klérus mozgalmával szemben eljárjanak. Néhány miniszter tekintetnküli liberális, rögtöni erélyes eljárás mellett van, míg a kabinet többi tagjai a lépésen-

kint való haladás mellett vannak. Ami ez irányban előleges jóváhagyás alá terjesztett, az utóbb említett taktikavágányaiban mozog s biztossággal lehet számítani a főrendiházi többség szavazatára is; az előleges jóváhagyás is a legnagyobb készséggel megadott. Ami még nem lett előterjesztve, abban még a kabinetben is ellentétes a nézet, de még e napokban el kell simittatnia.

És mivel sem lenne igazolva a feltevés, hogy a kabinet maga magát röpitse levegőbe egy taktikai kérdés miatt, oly pillanatban, midőn a választarendezés folyamatban van és midőn minden józan államférfiúnak fötörékvését oda kell irányoznia, hogy megszüntessék az a mindenestre rossz benyomás, melyet az ismeretes legújabb események itt minden körben keltettek. Mert abban tökéletes igaza van a „Magyar Hirlap“ tudósítójának, hogy az ellenzék különös magatartása s az öreg honvédvezérek furcsa aggkori gyöngesége, a bizalmatlanságot Magyarországgal szemben, a mely már eltűnt, itt újra felélesztette. Hova vezessen ez, kérdik itt aggódva, ha felülkerekednek Magyarországon az ósdi 49 es nézetek, melyeknek még Apponyi is oly gyöngén opponált, midőn a velük való kokeztározásban az elnézésig megy. Mi következik a monarchiára belső összetartására, külső tekintélyére, ha a nagy mérsékelt, államférfiasan iskolá-

A „TORONTÁL“ TARGZÁJA.

Az „Álomképek“-ből.

— Heine. —

Szilaj szerelem volt a lelkem álma,
Csinos fűtöcskék, mirtus, rezedák,
Méz-édes ajkak, gyötrő szó tulánkja,
Komor dalok és vad melódiák.

Elozlott, tovatűnt már minden álom,
A legszebb, leghűbb kép is veszeve rég,
Csak az maradt meg, amit égő lázban
Belőlük egy-egy rimmé tördelék.

Csak te maradtál, árva dal siráma!
Szállj hát, keresd fel porló angyalom
S ha rátaláltál, add át zengve, áldva
Tűnő árnyának tűnő sóhajom.

Endrődi Sándor.

Parasztbecsület.

(Cavalleria rusticana.)

Népjelenetek I felvonásban. Irta: Verga Giovanni.
Fordította: Deréki Antal.

(Szinre kerül legközelebb a nagybecskereki városi színházban.)

Verga Giovanni nevét eselőtt tiz évvel még szűkebb hazájában sem ismerte senki; ekkor jelent meg tőle a „Parasztbecsület“ cím alatt, egy apró népies elbeszélés, mely egyszerűsége, természetessége és jellemének vas következetessége által rendki-

vüli feltűnést keltett; ez elbeszélését rövid idő multával színre alkalmazta, de mintha tartott volna attól, hogy a rövid és szűk keretbe foglalt színmű, nem felel meg a dramaturgia szigorú szabályainak, nem sorozta az általánosan elfogadott drámai válfajok közé, de elnevezte egyszerűen „népjelenetek“ nek. Ilyen alakban tette meg a „Parasztbecsület“ diadalutját Európa minden nagyobb színpadján, és ilyen alakban szerzett pénzt, vagyont és dicsőséget írójának; akadt egy eddig szintén ismeretlen szerző: Mascagni Róbert, a kit az egyszerű és ép ezért az élet teljéből merített megrendítő drámai anyag remek zenére lelkesített, és a két ismeretlen szerzőből, költőből és szerzőből egy szerre nagy és híres ember lön, kiknek nevét a hir szárnyaira kapta, és ismertté tette mindkét világrészben.

És ez a siker mindkét részről méltányos és jól megérdemelt volt, mert mindkét szerző csak nagy küszömek árán jutott hozzá. Verga drámája, — mi a szerző szerénye dacsára is annak tartjuk, — egyszerű, átlátszó és megrendítő; a tárgya nem is új; egy a faluban ismert csabító, elhagyja kedvesét, hogy egy férjes nőt kerítsen halójába, kit már hajadon korában is üldösött szerelmével; a megcsalt kedves — Santuzza a neve — gyötrő féltékeny ségében elárulja Alfionak, hogy Lola, a neje, éjnek idején, férje távollétében ajtót nyitott Turiddnak a csabítónak és Alfio

az érdes fuvaros, kinek durva köntöse alatt egészséges becsületes szív dobog, megöli Turiddot — nem orozva — de nyílt küzdelemben, így boszulva meg házi nyugalmanak és becsületének elrablását. Ez egyszerű mindennapi történet — melyet már hivatott és nem hivatott írók egész raja jól-rosszul feldolgozott, — így olvasva nem gyaníttatja milyen egyszerű, mondhatnók parányi eszközökkel éri el Verga a legnagyobb, megdöbbentő hatásokat.

A legpraktikusabb igazgatók, — kikhez Verga drámáját benyújtotta, kételkedve csóválták tapasztalatokkal telt fejüket; Olaszországban közvetlen az első előadás előtt le akarták venni a műsorról; színházi körökben kolossális bukásra voltak elkészülve; de akadt egy művésznő, egy Isten kegyelméből lett művésznő, Duse Eleonora, és ez a nagy művésznő ösztönöserőleg érezte, hogy itt az a régi, mindennapi történet, — egészen új alakban közvetlen természetességgel kínálkozik a megalkotásra, érezte, hogy ez a szerelmében csalódott, boszut lihegő Santuzza, egészen eltérő a modern drámairók üres szavakkal és nagy pathosszal dobálózó hősnőtől; érezte, hogy ez a szerelmében csalódott, becsületében meglóptott parasztleány tehetetlenül küzd nagy és izzó szenvedélye ellen, nem találva támaszt sem a vallásban, sem a társadalmi műveltségben; érezte, hogy ez ismeretes alak, mint ismeretlen idegen áll előttünk, új lélektani világitás-

zott szabadelvű párt szétrobbantatik és romjaiból egy messze balra tolt, chauvinista többség képződik? A monarchia egész szerkezete meginogna és erőszakkal tolnának fel oly kérdések, melyeket veszedelmes convulsiók nélkül alig lehetne megoldani.

Az idevaló körökben valóban ez a hangulat. A tökéletes bizalmat Magyarország loyálisához és politikai érettségéhez csak a korona őrizte meg, Kálnoky és Kállay támogatják e bizalmat teljes erejükből, egész tehetsége szerint segít nekik báró Fejérváry, kinek hazafiassága épen e mozgalmas napokban vált be a legfényesebben. Ha tudná az ellenzék, hogy ez a „katoná” mint viseli itt magát, megkövetnék ők azokért a meg nem érdemelt igaztalanságokért, és valóban megtanulhatná tőle az ellenzék, milyen az igazi, hamisítatlan hazaszeretet, mint képviselik az udvari társaságban Magyarország érdekeit, hírét és méltóságát.

A helyzet. Egy fővárosi napilap (egyetlen egy sok közül) azt a szenzációs hírt bocsátotta e napokban szárnyra, hogy Szapáry Gyula gróf és kabinetjének tagjai — mult pénteken, még pedig éppen déli 12 és 1 óra között irták alá lemondásukat, a melyet Fejérváry báró miniszter stante pede föl is szállított volna Bécsbe. A hír nem volt igaz, valótlanságát. Pazmándy Dénes kérdésére, a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén a kormány mutatta ki, kijelentve, hogy „az iránt, a mit egyes hírlapok mondanak, felelősséget nem vállalhat, a mennyiben pedig tények következnének be, ezekre nézve szólnak nyilatkosnia nem e helyen kötelessége, hanem a házban.” Ezen ügyben a félhivatalos „Bud. Corr.” jelenti:

Néhány lapnak, különösen a „Magyar Hírlap”-nak az a híre, mintha a Szapáry-kabinet beadta volna lemondását és Fejérváry Géza báró miniszter a miniszterium lemondását magában foglaló okirattal Bécsbe utazott volna, illetékes oldalról eredő értesülésünk szerint, minden tényleges alapot nélkülöz. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ma este rövid időre Bécsbe utasik.

A „Pesti Napló” — több lappal meg egyezőleg — azt állítja, hogy a kabinet leköszön, az új kabinet alakításával azon-

ban. érzékiségétől a legnagyobb bűnre ragadtatva, — és ez az Istentől megáldott művésznő, Duse Eleonora, rápazarolta legjobb tehetségét, hogy Verga darabját dalra juttassa.

Az első előadásnál kitűnt, hogy a darab nemcsak életképes, — de maga az élet; hogy szerzője nem követte a divatos — frivolitással kacserkődő naturalizmust — de a természetet magát ecsetelte; nem házta a durva hatásokat, nem dobálódzik bombasztikus mondatokkal, szavalásra alkalmas hosszú triádokkal, hanem néha két szóval, vagy egy egyszerű gesztussal fejezi ki a legmegdöbbentőbb lelki állapotokat. Művészi, mesteri mérséklet jellemzi Verga költészetét; rövidebben, megrásóbban még író nem fejezte ki gondolatait; Santuzza egyetlen kitörése, a mese és cselekmény középebe állítja a nézőt; a két vetélytárs, Turiddu és Alfio első és utolsó találkozás a mesteri kézzel, biztosan és röviden van jellemezve; a jelenetek szigorú következetességgel váltják fel egymást; felesleges

ban szintén Szapáry Gyula gróf bizatnák meg.

Ugyancsak a „Bud. Corr.” jelenti szombatról:

A lapok nagy része már napok óta a legkülönbözőbb variánsok reprodukálásával foglalkozik a miniszteriumban és a szabadelvűpártban állítólag létező akut válságról. Sajátságos, hogy minden erre vonatkozó hírről, habár ugyanazon lapnak előző hírével egyenesen ellentétben áll is, határozottan kijelentik, hogy ez elvitáztatlanul hiteles. Ezen hírekkel szemben, még ha állítólagos tényekre vonatkozik is, melyek a helynek és időnek megjelölésével adtak elő, nem tettünk megjegyzéseket, mivel bizonyosak lehettünk a felől, hogy a legközelebbi nap teljesen ki fogja deríteni e hírek helytelenségét és tarthatatlanságát. Ha pl. ma egy lap egészen komolyan azt állítja, hogy a miniszterium tagjai tegnap 12 és 1 óra közt irták alá lemondásukat, ez bizony kissé felületes találatkonyságról tanuskodik, mivel köztudomás szerint tegnap épen 12 és 1 óra közt nyitványos ülés volt a képviselőházban és a miniszterek tegnap épen abban az órában nem voltak azon helyzetben, hogy lemondásukat aláírhatták volna. Most azonban szükségesnek tartjuk regisztrálni azon tény, hogy a Szapáry-kabinet közvetlenül egy jelentőségteljes döntés előtt áll, mely a politikai helyzetet teljesen tisztázni fogja és nem lehet kétség az iránt, hogy Szapáry Gyula gr. miniszterelnök bécsi útja ezzel összefüggésben áll.

Tallian Béla Csongrádmegyében. Pénteki számunkban hírt adtunk olvasóinknak Tallian Béla, egykori kedvelt alispánunk, Békésmegye székhelyén történt installációjáról. Miután azonban Ő Felsője bizalma e tehetséges férfit két vármegye vezetésével bista meg, közöljük most Tallian Béla e hó 4-én és 5-én történt csongrádmegyei installációját.

Tallian Béla főispán e hó 4-én reggel 8 órakor Gyuláról különvonattal indult el a somogyi, békési és csongrádi küldöttségekkel Szentese-re, hol nagy közönség fogadta. Tasnády polgármester üdvözlő beszédet mondott. Tallian főispán rövid válasza után meg kezdődött a bevonulás a vármegyeház elé. A vásártéren díszes diadalkapu volt felállítva. A vármegyeház díszes portáljában a főispánt Csathó alispán, a vármegye tisztikara s több bizottság fogadta. Az alispán üdvözlő beszédére Tallian Béla hatásos beszéddel válaszolt, mely a nép tetszését is megnyerte. A Tamás tér zsufolásig megtelt közönséggel, a mely dörgő éljenzéssel kísérte a főispán beszédét. Este faklyásmenet volt zenesszóval. Majd a szentesi dalárda

egyén nem lép a színre; a ki megjelenik, annak vagy mondani, vagy tenni valója van; a cselekmény mint egy hógomoly ellenállhatlanul halad előre, növekszik és észre sem vesszük, midőn Santuzza utolsó felkiáltásával az életnek egy megrázó tragédiája végződik szemünk előtt.

És Vergának e remekművét, mely előtt az egész művelt világ elismeréssel hódolt, legközelebb mint drámát, később mint operát fogjuk látni színpadunkon. A drámában Bera Paula, E. Kovács Ilka, Oláh né, Szarvassi, Deréki és Liptay, az operában: Szilassy Irén, Kövessyné, Nagy Imre és Veress Sándor a m. k. opera tagja játszák majd a főszerepeket.

As igazgató, ki a darabot az olasz színpadok mintája szerint rendesi és megfelelő új jellemekkel hozza színre — legnagyobb elismerésünket érdemli, hogy közönségünkkel, Verga és Mascagni e remekműveit az évad folyamán megismerteti.

lampionos menetben vonult fel a vármegyeház elé s pompás szerenáddal tisztelte meg a főispánt. Csathó alispán Tallian főispánt a somogyi és békési küldöttség vacsorájára hívta meg. A közönség hangulata általában emelkedett és Tallian Béla főispánjától mindazoknak a bajoknak az orvoslását várják, a melyek az utóbbi időben a városi közeletben elhatalmasodtak. Szombaton f. hó 5-én rendkívüli közgyűlés volt, a melyen a főispán elfoglalta Csongrád vármegye főispáni székét. Tallian rokonszenves fellépte csakhamar megnyerte mindasok szeretetét és tiszteletét, kik vele érintkeztek.

Uj török konzulátus Magyarországon. A török kormány kiváló súlyt helyezvén a török-magyar kereskedelmi viszonyok fejlesztésére, új konzulátust létesített Zimonyban, a mely határállomás a keleti vasutak megnyitása óta napról-napra nagyobb jelentőséget nyer a nyugat-európai és a balkán-félszigeti forgalomban. Az új állomásra a szultán Schwimmer Pált, a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodájának ügybuzgó főnökét nevezte ki török császári konzullá. Schwimmer Pál tudvalevőleg régóta lelkesen fáradozik a török-magyar érintkezés előmozdításán.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Hegedüs Miklós megyei főjegyző hosszabb szabadságáról tegnap visszaérkezett s elfoglalta hivatalát. — Cseh ezredes tegnap elutazott Péterváradra, a hol átveszi a 29-dik gyalogezred parancsnokságát. Tiszteletére fényes bucsubankett volt a „Korona” szállóban.

— **Uj vasut.** A kereskedelmi miniszter elrendelte a versecz-kubini vasutvonal közigazgatási bejárását. A miniszter képviselőiben Gyöngyössy János miniszteri tanácsfog a közigazgatási bejárásán részt venni. A torontálmegyei községek közül csak Petrovoshelló van érdekelve.

— **A járványos betegségek és a hatóságok.** A „Nagykikindai Közlöny” tegnapi számában egy 16 aláírással ellátott vezércikket olvastunk, melyben a legerélyesebb intézkedést kívánják, a Kikindán pusztító difteritisz ellen. Azok felvilágosítására, kik netalán azt hiszik, hogy a hatóság télenül nézi a már néhány hét óta pusztító járványt, felemlítjük azt, hogy Daniel Laszlo alispán már f. évi október hó 6-án egy valamennyi járás főszolgabírájához és valamennyi kör- és községi orvoshoz intézett körlevelében felhívta a hatóságokat, hogy ezen, a kolera és egyéb járványos betegségek elkerülhetése végett kiadott rendelete szigorú és szoros betartását ellenőrizték, az ellene vétőket minden személyválogatás nélkül kérlelhetlenül büntessék meg s intézkedjenek, hogy ezen rendelet a községekben falragaszok, templom vagy községház előtt gyakori kihirdetések által a népek tudomására juttassák. A rendelet tényleg tudomására is hozatott a népek, de a mint a „K. K.” jogosult feljajdulása bizonyítja — kevés eredménnyel. Nálunk a nép még mindig nem akar az intő szóra hallgatni, csak akkor zug és lamentál, mikor már késő. A hatóságok itt már alig segíthetnek. A művelt társadalom gyógyíthatja egyedül népünk ezen rossz szokását, azáltal, hogy egyrészt magánérintkezésben figyelmezteti a fenyegető veszélyre, másrészt pedig jó példával jár előre, ha az intelligens osztály egyik tagját éri a járvány. Végül megjegyezni kívánjuk, hogy tudomásunk szerint Daniel alispán a mai délelőtti folyamán már ismét intézkedett, hogy fent említett rendelete a legszigorúbban végrehajtsák.

— **Fegyelmi ügy.** Roskulecz Lázár ismert fegyelmi ügyében, melyben tudvalevőleg az alispán elmozdításra, a fegyelmi választmány pedig 100 frt pénzbírságra ítélte a jegyzőt, a belügyminiszter a másodfoku ítéletet jóváhagyta.

— **Katonai hírek.** Babos Kálmán ezredes ezred-parancsnok ur folyó hó 6-án az esteli vonattal az állomásra érkezett és a mai napon a helybeli 3. honvéd zászlóaljtaggyal a laktanyarendet, mint a gyakorlótéren a legénységet megsemmisítette és a látottak fölött meglepedését fejezte ki. Különösen az őszi-gyakorlat rovására bevonult póttartalékosok kiképzetése körül elért eredményt a tisztikarnak elismerte. A holnap reggeli vonattal állomáshelyére, Szegedre visszautazik.

— **A tankerületi főigazgató látogatása.** Dr. Platz Bonifác, a szegedi tankerület kir. főigazgatója, tegnap este érkezett városunkba s ma már megkezdte hivatalos látogatását a gimnáziumban.

— **A kolera.** Az utóbbi két napban ismét több koleraeset fordult elő, most már valamennyi a város területén. Tegnap két, s ma délig ismét két újabb koleraeset fordult elő, a melyek közül egy halállal végződött. A megbetegedetteket a barakkorházban ápolják.

Ma délelőtt a vármegyeház épületében is híre terjedt, hogy Trukly, főispáni kiadó kolerában megbetegedett. A hír azonban nem bizonyult valósnak, s csakhamar kiderült, hogy Trukly betegsége nem kolera.

A vármegyében eddig hivatalosan a következő helyeken konstatáltak az ázsiai kolera jelenlétét: Magyar- és Szerb-Ittebe, Bega-Szent-György, Magyar-Szent-Márton, Ó-Telek és Aradácson.

Daniel László alispán, a járvány elfojtására elrendelte a legszigorubb intézkedéseket, melyek remélni engedik, hogy az amugy is szórványosan előfordult koleraesetek nem ismétlődnek.

Ma délelőtt a következő sürgöny érkezett az alispáni hivatalhoz:

Nagy Ferenc derozsmai illetőségű, árm. társulatnál alkalmazott kubikos és Turó István törökkanizsai lakosok koleragyanus tünetek között hirtelen elhaláloztak. Boncsolás megajátásakor a halál oka megállapítható nem volt. Valószínűleg nem kolera a halál oka. Megnyugtató czéljából azonban felküldött. Fertőtlenítés és egyéb óvintézkedések a legszélesebb alapon foganatosítottak.

— **Uj vasúti kocsi.** A kereskedő körökben többször hallottuk azt a panaszt, hogy a t. h. é. vasutaknak nincsen szállító kocsija, s hogy a begaparti állomáson feladott építőfák nagyon sokáig hevertek el, mert az államvasutaktól mindig csak 8-10 nap mulva küldtek kocsikat. Ezen bajon segitendő az igazgatóság 2 ilyen szállító-kocsi beszerzését határozta el.

— **Tolvaj a városházán.** Furcsa meglepetésben részesítette tegnap este egy Kiss István nevű rovott előéletű egyén a városháza rendőreit. Az esti órákban észre vétlenül belopózott a városháza udvarára, s esti 10 óra tájban onnan felkerült a Rózs a Béla fűszerkereskedő boltja feletti háztetőre, a hol feltépte a cserepeket, s onnan a padlásra ugrott. Itt astán azon munkálkodott, hogy a boltba jusson, s onnan rabolhasson. Terve azonban nem sikerült, mert a bolt előtt álló éjjeli őr meghallotta a padlásról támadt zajt, s nyomban értesítette a rendőrséget, mely aztán sseroncseré el is csipte a jómadarat. A tolvajt holnap átadják az ügyésségnek.

— **Tanfolyam-megnyitás.** Tegnap, vasárnap nyílt meg a h. községi iskola egyik tantermében, a torontálmezei községi és körjegyzői szaktanfolyam

IV. évi folyama. Daniel László alispán a szaktanfolyam épp oly buzgó, mint szakértő igazgatójának megnyitó beszédét, Daniel alispán megbízása folytán Hegedüs János megyei aljegyző s a szaktanfolyam egyik előadója olvasta fel. A rendkívül becses anyagot tartalmazó, szerfölött érdekes megnyitó beszéd a legmélyebb hatást gyakorolta a jelenvolt nagyszámú hallgatóságra. A megnyitás elején Nack Lajos, katalinfalvi községi jegyző ezután lendületes beszédet mondott, a melyben ugy a maga, mint társai nevében, hálás köszönetét fejezte ki Daniel alispán urnak az igazgatói teendőik elvállalásáért és végzéseért. A köszönetét fejezte ki egyuttal a többi előadó urral szemben is. Ezután a Szilágyi Albert megyei aljegyző és tartalékos hadnagy a szaktanfolyamon a katonai ügyek előadójának saékfoglaló értekezése következett. A saékfoglaló „A katonai ügyek köziságatás lényegéről és jelentőségéről” tartott előadást; a szépen kidolgozott értekezést, mely alapos tanulmányozásról és ösmeretekről tesz tanúságot, a hallgatóság nagy tetszéssel, éljenekkel fogadta. Végül, Daniel László alispán urat s a szaktanfolyam igazgatóját helyettesítve, ismét Hegedüs János m. aljegyző szólott s a tanfolyamot megnyitottnak jelenté ki. Megemlítjük, hogy az előadások már ma nov. 7-én veszik kezdetüket.

— **A délvidek s a Mátyás szobor.** A Kolozavári felállítandó Mátyás király szobor ügyében egy 73 oldalra terjedő füzet jelent meg. A többek közt felsorolja a szobor-alap javára tett adományokat. Ebből megtudjuk, hogy a délvidek tekintélyes összeggel járult hozzá a szoboralaphoz, s ennek kimutatása a legkedvezőbb színben tünteti fel Torontálvármegyének ez irányban tanúsított hazafiai kegyeletét. Részint gyűjtések, részint önkéntes adományok útján befolyt ugyanis a Mátyás-szobor javára:

Temesvárról	372 frt, —
Temesmegyéből	409 frt, —
Torontálmezeiből	2100 frt, —
Krassó-Szörénymegyéből	593 frt, —
Pancsováról	3 frt, —
Versecről	15 frt, —

— **Irányi Dániel temetése.** Irányi Dániel temetésére vonatkozólag, szombati táviratainkat kiegészítjük a helyen. A temetőben Horváth Sándor ev. lelkész mondott megható gyászimát, azután Eötvös Károly szólott. A gyönyörű beszéd mély hatást tett a gyászoló közönségre. Végül a közönség közül sokan egy-egy babérlevelet vittek magukkal emlékül Irányi koszorúiból s a gyászoló gyülekezet meghatottan szétoszlott.

— **A pápa arany rózsája.** A pápa ez idén a portugáliai királynőt tünteti ki a szokásos erény-rózsával. Az aranyból készült s gyémántokkal gazdagon díszített darab 100.000 frankjába került a papának.

— **A király mondta . . .** Canovas miniszter Spanyolországban egyike azoknak a nagyképu parvenüeknek, akik azt képzelik magukról, hogy csak ők tartják fenn az országot. Most, hogy a kis spanyol király beteg volt, meglátogatta Canovas is és hízlekedve szólította meg a következőképp:

— Nos, Alfonska, hogyan van?

XIII. Alfons király ekkép válaszolt:

— A mamának Alfonskája vagyok, de tenéked a királyod vagyok!

— **Halálozás.** Vojnics Lukács nagybirtokos, Vojnics István országgyűlési képviselő atyja, tegnapelőtt hirtelen elhunyt Szabadkán Dél tájban a városban sétált, hirtelen rosszul lett és meghalt az uton, mikor hazavitték. Vojnics Lukács, Bácska egyik általánosan tisztelt, népszerű alakja,

1867-ben Deákpárti képviselő is volt. A vármegye gyűléseken nagy szerepet játszott.

— **Szomorú bucsu.** Szomorn, valóban szomorú bucsu az, a melylyel Szakszó Rezső debreczeni kispópost és kanonokplébános bucsuzik el hivatától. 31 évig működött ott a Huzly prépost elhunyt után a kálvinista Róma közönsége egy szívvél lélekkel kérte arra Schlauch püspököt, hogy a díszes helyre Szakszót, az akkor még egyszerű tanfériut nevezzék ki. Szakszó el is foglalta a helyet s azal kezdte működését, hogy 20.000 forintos alapítványt tett az ottani algimnázium kiegészítésének czéljára. Mi történt azután, azután, ezt elmondja bucsu-szavában. Mult év ápril hó 12-dik napjának éjjelen — mondja ő maga — a Kis-Várad utca közepén gondatlanságból ott hagytam s nem jelzett földhányáson kecsim felborulván, egyik lábom összezúzódott s örökre nyomorékká lettem. Bénaságom miatt préposti s lelkészi állásomról lemondani voltam kénytelen, Nagyváradra nyugalomba vonulok. Harmincegy évet töltöttem ezen város kebelében, fájós szívvel távozom; még azon vigasztalástól is meg vagyok fosztva, hogy volt hivatástól, a városi hatóságtól s azoktól, kiket tiszteltek, szeretek, élőszoval személyesen bucsuzhatnám el: bénaságom miatt ezen néma sorokra kell bíznom a bucsuzást. Neheztelést nem viszek el magammal, sőt halálával, szeretettel gondolok vissza azon boldog évekre, melyeket ezen város kebelében töltöttem el; viszont reméllem, hogy ellenséget sem hagyok hátra magam után, annál kevésbé, mert ime a nyilvánosság előtt bocsánatot kérek azoktól, kiket netalán emberi gyarlóságból megbántottam. Szeretett volt hivatásom imádságaiba ajánlom magamat s azt mondom „a viszont látásra a siron tul!” itt nincs maradandó lakásunk, imádkozunk egymásért, ugy éljünk e földön, hogy ama jobb hazában ismét együtt imádkozhassunk teremtető, megváltó, megszentelő Urunkat Istenünket.” — Szakszó Schlauch püspök a nagyváradai káptalan egy kanonoki stallumára helyezte át, melynek mint debreczeni kanonok-plébános eddig is tagja volt.

— **Beszélt városok.** Néhány nap mulva már Nagybecskerek is belekerül ama városok sorába, a melyekben telefonhálózat van. Van pedig 14 városban Aradon, Budapesten, Debreczenben, Fiumében, Győrött, Kassán, Miskolczon, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban, Szegeden, Temesvárott és Zágrábban: Budapest után a legbeszédebb város Fiume, a hol a 135 előfizető közül mindenik 8-szor beszél naponkint. Nagyváradon 7, Győrött és Miskolczon 6 beszélgetés esik naponkint egy előfizetőre. Leghallgatagabb városunk Arad és Sopron, a hol minden előfizető csak egyszer szólal meg napjában. Az egész országban 8.160,693 volt a telefonosások száma, 1.221,314 gyel több, mint 1890-ben.

Mindenféle. Egy világi albumából.
— A nő addig el nem hiszi, hogy saive volt, mig el nem vesztette.
— A legtöbb nő jobban szereti a tiltott gyümölcsöt csirógatni, mint beleharapni.
— Atkozuk a nők állhatatlanságát, ha áldozata vagyunk; elbajolónak találjuk, ha okai vagyunk.
— A szerető szivek olyanok, mint a takarékpérselyek; igazi értéküket csak akkor ismerik, ha szét-törnek.

Gyengéd férj.
A fiatal menyecskét megszólítja egy barátja:
— Mondd csak, mit óhajt a férjed inkább, futni vagy leányt?
— Oh, Béla nagyon gyengéd! Egészen a tetszésre hagyta.

Dal.

— R u y B l a s - b ó l . —
Miért hallgatam az erők
Zengő madár dalát? . . .
Ajkad zengő madárka,
Mely legszebb hangot ad.

Ékitse bár virággal
A kertet a tavasz:
A legkesebb virágszál,
Szivedben nyílik az.

Boruljon, vagy derengjen
A csillageszes ég:
Legtisztább csillagfénye
A te szemedbe ég.

S e dalt zengő madárka,
E viruló tavasz,
E csillag fényugára:
— Szívünk szerelme az!

Hugó V — Szász K.

Színház.

Kövessy Albert jutalomjátéka.

Csakugyan azt kell már hinnünk, hogy a mi közönségünk nem a hosszú téli estén szeret színházba járni, hanem akkor vesz páholyt és sártszékot, mikor a tavasz bájai virulnak s másutt a színház helyett a kertek népülnek be. Bármit is legyen a dolog, nézetünk szerint szombaton egy helynek sem lett volna szabad üresnek maradnia, (mint például a suaheliek első fellépte alkalmával). Pedig maradt bizony elég. Olyan művész mint Kövessy, ki egyhangu ítélet szerint Deréki társulatának legjobb tagja, ki a színházba járó közönségnek egy hónap alatt annyi derült órát szerzett, — az többet érdemelt volna, mint egy félig telt házat. A derék komikus Lecocq „Nap és hold“ ját választotta jutalomjátékkul, melyben don Pikratesz legjobb szerepei közé tartozik. Alig kell talán mondanunk, hogy Kövessy ezuttal is mint mindig folytonos derült-ségben tartotta a közönséget kitünő alakításával és pompás improvizációival. Az ő finom komikuma, mely ment minden túlzástól és trivialitástól, mindig számíthat a művelt közönség elismerésére. Tapában nem is volt hiány, melyből bőven kijutott a többi szereplőknek is, kik derekasan közreműködtek abban, hogy ezen előadás valóban kifogástalan niveau álljon. Kövessy né (Aranka) és E. Kovács Ilka (Beatrix) egymással versenyeztek ének és játék dolgában. Mindkettő kitünő volt, a fülemile duettet zajos tapsok után megismélték. Nagy Imrének is igen jó estéje volt, szép tenorja teljesen érvényre jutott. A Szent-Mihály-terzettet élénken megtapsolta a közönség. Dicséretet érdemelnek még Németh János, Liphthai Lajos, Kiss Ilona és Rózsahegy, s amit nagy örömmel emelünk ki: a zenekar is, mely ezuttal Németh karmester vezetése alatt kifogástalanul működött és az ének-számokat diszkrétan kísérte. A közönség igen jól mulatott, amiben ugy Lecocq szép zenéjének, minthogy megegyezzen ismétljük — nagyon jó előadásnak volt része.

A kedvelt színész tiszteletére számos barátja előadás után kitünően sikerült bankettet rendezett.

Tegnap a „Tót leány“ került színre, a vasárnapi nap daczára csupán feles számú közönség jelenlétében. Ezuttal bucsuzott el a közönségtől Bandi szerepében Rózsahegy Kálmán IV. é. szinitanodai növendék, kitől a közönség a legszívesebben bucsuzott el. Az élénk játéku, rokonszenves megjelenésű fiatal színész mintegy kétheti vendégszereplésével nagy zavarból segítette ki a baritonista-hiányban szenvedő szintársulatot. Az előadás, leszámítva a gyatra zenekarral való kelleltenkedéseket, a jobbak közé tartozott. Kitüntek Kövessy né (Hanka), Kövessy (Miso), Liphthainé, mint kuruzsló asszony, kit ezuttal először láttunk színpadunkon, Liphthai, Németh, az állatorvos ügyes személyesítésével. Barcsi Eszter tegnap

Panka szerepében otthonosan mozgott; ez volt a csinos fiatal színész első színpadi debutje.

* **Színházi hírek.** Holnap, Kiss Mihály, a budapesti népszínház elsőrendű baritonistája három estére terjedő vendégjátékra lép fel először a „Rip van Winkle“ című kedvelt operettben; további felléptei alkalmával adatik: „Hoffmann meséi“ és „Üdvöske“; mind a három előadásban fellép Szilassy Irén kisasszony is; e vendégjáték alatt a személyzet készül „Szép Galathea“ és „A remete csengetyűje“ című dalművekre, valamint a „Parasztbecsület“ és „Thermidor“ színművek. Az igazgatóság a hírneves „Babatündér“ balletre egészen új díszleteket és jelmezeket készített és ez előadásokra négy kitünő ballerínát is szerződött, hogy az előadások minden tekintetben kifogástalanok legyenek.

* **Kiss Mihály vendégszereplése.** Miután Deréki igazgatónak maig sem sikerült a baritonista válságot megoldania, érdekes vendégszereplésekkel igyekszik a hiányt pótolni. Holnap ugyanis Kiss Mihály kezdi meg fellépteinek sorozatát, a midőn Rip-ben lép föl. Kiss Mihály a budapesti népszínház elsőrendű tagja, kinek régebbi szereplése kedvező emléket hagyott hátra a nagybecskereki közönség előtt is.

* **Duse vendégszereplése.** Duse Eleonora megbetegedett s így a népszínházban — a mikor megállapított programmal — november 10., 12., 14., 15., 17. és 18-án fog fellépni.

Irodalom és művészet.

* A „Vasárnapi Ujság“ október 30-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „A budai honvédszobor.“ (Két képpel Zala György mintája után.) „Jó itt nekünk.“ Költemény Móra Istvántól. — „A király futása.“ Elbeszélés, írta Baksay Sándor. Csarna Károly rajzával. — „Krim félszigetén.“ (6 képpel: 1. Sebastopol. 2. Szent Klemens sziklatemploma Inckermann mellett. 3. Woronoff hg kastélya Alupkában. 4. A „Grand Hotel de Russie“ Jaltában. 5. Jalta. 6. Orianda, Konstantin Nikolajevics nagyherceg birtoka.) — „Budavár ostromáról.“ Történelmi emlék. Régi honvédtől. — „Bevégtetlen beszélek.“ Irta Solohub gróf. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső. — A komáromi Duna hid. (Képpel, Csarna Károlytól.) — „Az özvegy.“ Költemény Vargha Gyulától. (Jantyk Mátyás rajzával.) — „Temetők, sírok.“ — Stefánia özvegy trónörökösné levele Jókaihoz. (A trónörökösné levelének hasonmásával.) — „Az álló irás.“ (9 hasonmással) Böngérfi Jánostól. — Irodalom és művészet; Közlönyzetek és egyletek; Mi ujság; Sakkjáték; Képtalány stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Táviratok.

A válság.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kormányválságról a mai délelőtt folyamán ismét a legszenzációsabb hírek voltak elterjedve. Biztos forrásból jelenthetem, hogy ezen hírek pusztá kombináció alapulnak. Ó Felsőge Szapáry Gyula grófot tegnap kihallgatáson fogadta, mely igen sokáig tartott. Annnyibizonyos hogy maig sem történt döntés. Beavatott körökből értesültem, hogy Ó Felsőge, mielőtt döntene, több kiváló államférfival kíván értekezni. Már a közel napokban Bécsbe fognak utazni, hogy a királylyal az ismert kérdésekben tanácskozzanak: Tisza

Kálmán, Bánffy Dezső báró, Werkerle Sándor, Széll Kálmán, Khuen-Héderváry gróf.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Újabb verziók szerint Szapáry Gyula ma este tér vissza Budapestre. Az a hír, mintha lemondását beadta volna és új kabinet alakításával volna megbízva, kormánykörökben kevés hitelre talál.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, november 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében Eötvös Károly interpellált a válság fejleményeiről. Art kérdezte a miniszterelnöktől, nem tartja-e a kormány elérkezettnek az időt, a mikor a törvényjavaslatok tárgyalását a válság eldöntéséig fel lehetne függeszteni.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter nem ellenzi a felfüggesztést. Miután Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter, Polónyi, Helfy, Ugron és Madarász hasonló értelemben nyilatkoztak, az elnök az üléseket szerdáig, a válság eldőléséig felfüggeszti.

A függetlenségi pártelnök.

Budapest, november 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi és negyvennyolczas párt f. hó 12-én (szombaton) fogja az Irányi Dániel elhalálózása f lytán megürrült elnöki helyet választás utján betölteni.

A kolera.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap estétől ma délig 12 megbetegedés és 3 haláletet fordult elő kolerában.

Irányi Dániel sírköve.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi párt tegnapi értekezletén elhatározta, hogy Irányi Dániel sírkövére országos gyűjtést rendez.

Közgazdaság.

Magyarország földbirtokosai. Régi vágya az már ugy termelő, mint kereskedő köreinknek, hogy megbízható adatok alapján birják Magyarország földbirtokosainak névjegyzékét, s nem csak pontos címét a földtulajdonosoknak, de azt is, hogy kinek mennyi és minő kultura alatt álló földje van. — Az országos magyar gazdasági egyesület is többszörösen tett lépéseket e czimtar megszerzése érdekében, a minek egybeállítása nagy fáradságba kerül. A nemrég elhunyt Szontagh Albert dr. kir. tanácsos a földművelési miniszterium megbízásából egybeállította a kötött forgalmu birtokok jegyzékét s ez alkalmat használta fel arra, hogy a kataszteri és telekkönyvi adatok alapján egybeállítsa megyék, járások és községenként a 100 holdon felüli birtokosok jegyzékét, feltüntetve az illetők utolsó postáját s azt, hogy mennyi szántóföld, rét, szőlő, legelő, erdő, náda stb. van birtokukban. — Szontagh Albert dr. elhunytával a munkálatot Baross Károly, az országos magyar gazdasági egyesület titkára vette át és rendezti sajtó alá. A hivatalos adatok alapján készült terjedelmes munkára, a mely eddig földbirtokosaink egyedüli hiteles névsorát képezi, felhívjuk termelő és üzleti köreink figyelmét. — Bolti ára 15 frt lesz, de október 15-éig eszközölt előfizetés utján 10 frtért megszereshető „Magyarország földbirtokosai“ kiadóhivatalánál, Budapest (Köztelek).

REGÉNY-CSARNOK.

Az emberi fenevad.

(La bête humaine.)

Regény.

— Irta: Zola Emil. —

NEGYEDIK FEJEZET.

(33-ik folytatás.)

Neki sokkal több ravassága és kombináló képessége volt, semmint hogy ez az egyszerű igazságtól félre ne vezesse. Ez a bárdolatlan ember óriási erejével bizonyára nem volt az, a ki kifogásokkal harcoljon ellensége ellen. Az az, hogy egy ember folyton nemet és nemet mondjon, a bírót teljesen kihozta sodrából. Minden áron a tettesként akarta őt látni s ezért annak minden egyes mondatát vad-ságnak és hazugságnak tekintette. És mégis kényszeríteni akarta őt arra, hogy a tagadással és hazudással hagyjon fel.

— Ön tehát tagadja?

— Sajnálom, hogy nem én tettem. Ha én lettem volna a gyilkos, büszkén vallanám be.

Deniset ur hevesen felkelt, kinyitotta a másik szoba ajtaját. Behívta onnan Jacques és ezt kérdezte tőle:

— Felismeri-e ön ezt az embert?

— Ismerem őt, mondá Jacques meglepetve. Egyszer Misardnál láttam.

— Nem, nem így gondolom, mondá a bíró. Felismeri-e ebben az emberben a gyilkost?

Most értette meg Jacques, hogy a bíró mit akar. Nem, ebben nem ismeri fel a gyilkost. A másik sötétebben nézett ki, kisebb is volt. Már éppen hangosan ki akarta ezt mondani, midőn észre vette, hogy már ismét tovább menne, mint kellene. Kitérőleg felelt tehát:

— Nem tudom, határozottan nem állíthatom Biztosíthatom bíró ur, hogy e tekintetben bizonyosat nem állíthatok.

Deniset ur nem várakozott tovább, hanem behívta Roubaudékát. Azokat is megkérdezte:

— Felismerik önök ezt az embert?

— Cabouche még mindig mosolygott. Legkevésbé sem volt meglepetve, sőt fej bólogatással üdvözölte Severinet, a kit asóta ismert, mikor még la Croix de Maufrasban lakott. Hanem annál jobban meg volt lepette Roubaud és neje, midőn ezt az embert itt látták. Azonnal felfogták, hogy ez a fogoly az, a kit Jacques vallomásaiban érintett és nem Roubaud. Az alinspektor meg volt lepette a felett a hasonlatosság felett is, mely az általa jelzett idegen utas és Cabouche között volt. Hanem azért vonatottan adta a választ.

Felismeri őt?

Édes istenem, bíró ur, ismétlem önnek, hogy nem alkothattam magamnak teljes képet arról az emberről, a ki hozzám dörzsölődött. — Hanem ez mindenestre olyan nagy, mint az volt, éppen úgy szöke és nincs neki szakálla?

— Tehát ez az, vagy nem az?

A végletekig vitt alinspektor reszketett a belső harctól. Inkább önkéntelen, mint tudatos tartással hebegé:

— Nem tudom biztosan állítani, de úgy látszik, hogy ez, valóban annak látszik lenni.

Cabouche erre elkezdett káromkodni. Az látszott előtte, hogy őt ezzel a történettel bolonddá akarják tenni. Ő nem a tettes, őt becsúszák szabadon. A vér a fejébe tolt és hadonászó ökleivel oly borzasztóan nézett ki, hogy a behívott csendőrök kénytelenek voltak őt elvezetni.

De éppen ez a düh, a megfogott gonosztevő haragja, a belőle kitört vadállat Deniset ur előtt a diadalt jelentette.

Meggyőződése most már szilárd volt s nem engedett volna abból egy jótányit se.

— Látták önök a szeméit? Én értek hozzá, mint kell az ily szemekből olvasni. . . Számlája ki van, ő a mienk.

Roubaudék összenéztek. Tehát most már vége mindennek, ők megvannak mentve. A törvény tehát felfedezte az igazi tettest?

Még nem tudtak a helyszettel teljesen tisztában jönni, csak annyit tudtak, hogy ők most itt nagyon gonosz szerepet játszottak, de aztán beállott az öröm érzete és elkergette nálok a lelki furdalást. Mosolyogtak Jacques felé és megkönnyebbült szívvél vágyakoztak fellélekzeni a szabad levegőből.

A bíró már éppen elakarta őket bocsátani, mikor a törvényszolga egy levelet adott át neki.

Deniset ur élénken lépett íróasztalához, hogy a levelet figyelmesen elolvassa és egészen elfeledte a három tanut. Ez a levél a minisztériumtól jött; a figyelmeztetés arra, hogy legyen kisé türelemmel, mielőtt a vizsgálatot egész teljében megindítaná.

A mint ezt elolvasta, diadalmas arca mindinkább sötétült, tekintete mind hidegebb lett s végül mozdulatlanul állt meg. Egyszer felemelte a fejét és oldalt pillantott Roubaudékra, mintha a levél egyik passzusa ő reájok emlékeztetné őt.

Ezeknek az öröme is azonnal eltűnt, ismét terheltnek érezték magukat. Valjon miért nézett rájuk? Ez a három soros levelet pusztán azért írták volna Párisban, hogy ők megijedjenek? Severine nagyon jól ismerte Cami-Lamotteot, többször látta őt az elnöknél és tudta, hogy meg volt bizva az elhunyt elnök papírjainak rendezésével.

Most bánta már Roubaud, hogy nejét nem küldte Párisba. Bizonyára számos és számos látogatásokat tehetett volna ott és a vezértitkár protekcióját is megszerezhetette volna számára, másrészt e társaságokkal való érintkezés lemosta volna róla a gyanút. Egyikük sem vette le szemét a bíróról; nyugtalanságuk annál nagyobb lett, minél inkább elsötétült annak arca. Az bizonyos, hogy a bírót nagyon lehangolta a vett levél, mely az eddigi munkát egy nap alatt tönkre silányította.

Végre letette a levelet Deniset ur az asztalra és egy pillanatra gondolkozva függeszté szeméit Roubaudékra és Jacquesra. De aztán magához tért és mondá:

— Helyesen van. Majd meglátjuk és újra utána nézünk mindennek. Most már elmehetnek.

De mégis, mielőtt elmentek, nem tudott megválni a nélkül, hogy a főpontok felvilágosítására ismét rá ne térjen, dacára annak, hogy a további munka megszüntetését ajánlották neki.

— Nem, maradjon még egy pillanatig Lantier ur, még valami kérdeni valóm van öntől.

Roubaudék a folyosón várták őt. Az ajtók nyitva voltak, de még nem mehettek ki; visszatartotta az az aggodalom: mi történik odabenn Jacques és a bíró között. Valóságos phisikai lehetetlenség lett volna reájok nézve távozni a nélkül, hogy tudnák, minő kérdéseket tett a bíró Jacquesnek. Reszkető tagokkal jártak fel s alá. Majd ismét leültek a padra, a hol előbb órákat ültek némán, maguk elé tekintve.

A mint a mozdonyvezető újra megjelent, Roubaud nehéskesen állt fel.

— Megvártuk önt, hogy együtt térjünk vissza az állomásra. . . Nos?

Jacques azonban zavarodottan fordítá fejét a másik oldalra, mintha Severinnek reá fordított tekintetét akarta volna kikerülni.

— A bíró már nem bizonyos többé semmiben, mint azelőtt és össze vissza beszél — mondá végre. Most végre kérdezte tőlem: nem-e ketten vitték véghez a gyilkosságot? Én ismétlem neki azt, a mit Havreben mondtam, hogy tudniillik az öregre ráesett valami sötét tömeg. Nos hát erről többet is akart tudni. Azt véli, hogy ez valami utazó köpeny volt. Azután elhozatni határozta ezt a köpenyt bárhonnán és kérte, mondanám meg e felől a véleményemet. Istenem, mondám, bizonyára az utazó köpeny volt az a sötét tömeg.

(Folytatása következik.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 október 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.	3512	3514	3502
	v. v.	v. v.	sz. v.
	I.II.III. osztály		
Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
Temesvár "	9.50	11.30	4.00
Nagy-Kikinda	3.05	4.05	7.20
Karlova	4.09	4.46	8.04
Beodra	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	5.36	5.36	9.02
Kumán	6.06	5.56	9.22
Melencze	6.40	6.15	9.42
Ellemér	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskek	7.38	6.51	10.14
Versecz	11.59	—	—

Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.	3501	3511	3513
	sz. v.	v. v.	v. v.
	I.II.III. osztály		
Nagy-Becskek ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér	6.08	12.21	7.44
Melencze	6.30	12.51	8.16
Kumán	6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs	7.11	1.49	9.19
Beodra	7.45	2.29	10.04
Karlova	7.56	2.42	10.22
Nagy-Kikinda	8.36	3.30	11.13
Temesvár "	—	5.20	4.24
Budapest "	1.20	—	7.10

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskek.	3647*	3601	3611
	v. v.	sz. v.	v. v.
	I.II.III. o.		
Temesvár ind.	—	—	12.00
Versecz	5.50	5.50	2.20
Versecz-Rét	5.57	5.57	2.25
*Temes-Paulis	6.03	6.03	2.32
Bethlen-Tanya	6.11	6.11	2.42
*Szivattyutelep	6.22	6.22	2.55
*Loudon-Tanya	6.29	6.29	3.04
Nagy-Margita	6.37	6.37	3.13
Zichyfalva	6.49	6.49	3.25
Györgyháza	7.01	7.01	3.40
Szécsénfalva	7.16	7.16	3.57
*Ó-Lécz	7.24	7.24	4.07
Kanak	7.33	7.33	4.19
Bóka	7.49	7.49	4.38
Szécsány	8.00	8.00	4.52
Párdány I. aul.	—	—	—
Szécsány ind.	4.01	8.10	5.07
Szárca	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	4.41	8.37	5.37
*Pusztá-Kenderes	4.50	8.43	5.46
Lázárföld	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskek-Bégapart	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskek	—	—	6.35
Nagy-Kikinda	8.36	—	11.13
Budapest	1.20	—	7.10
Temesvár	—	—	4.24

Nagy-Becskek—Versecz.	3602	3612
	sz. v.	v. v.
	1., 2., 3. o.	
Budapest ind.	6.30	—
Temesvár	9.50	—
Nagy-Becskek	8.15	—
Nagy-Becskek-Bégapart	8.22	4.10
Lázárföld	8.50	4.43
*Pusztá-Kenderes	8.56	4.51
*Lajosmajor	9.2	4.59
Szárca	9.16	5.23
Szécsány	9.29	5.38
Szécsány ind.	9.44	5.53
Bóka	9.57	6.08
Kanak	10.14	6.28
*Ó-Lécz	10.23	6.40
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	10.32	6.57
Györgyháza	10.42	7.11
Zichyfalva	10.54	7.26
Nagy-Margita	11.09	7.55
*Loudon-Tanya	11.18	8.04
*Szivattyutelep	11.26	8.13
Bethlen-Tanya	11.39	8.27
*Temes-Paulis	11.47	8.37
Versecz-Rét	11.55	8.46
Versecz	11.59	8.50
Temesvár "	3.16	—

Szécsány—Párdány.	3702	3712
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Szécsány ind.	9.34	5.48
Módos	9.56	6.15
*Fény	10.07	6.27
Párdány	10.18	6.39

Párdány—Szécsány.	3713	3711
	v. v.	v. v.
	II. III. o.	
Párdány ind.	7.00	3.50
*Fény	7.13	4.03
Módos	7.27	4.13
Szécsány	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeken fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

